ग्रामीण विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.

मुख्य प्रवन्धक (अधिकृत दशौं तह, प्रशासन सेवा)

आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र :- नेपालको अर्थतन्त्र र आर्थिक विकास

पूर्णाङ्क : १००
समय : ३ घण्टा

यस पत्रमा निम्नलिखित बिषयहरुमध्येबाट १२ प्रश्नहरु सोधिनेछन् । जसमध्ये १० प्रश्नहरुको उत्तर दिनुपर्नेछ । (१०×१०=१००)

१. आर्थिक विकासको अवधारणा, अर्थ, मापदण्ड र आर्थिक बृद्धिका मोडेलहरु

२. राष्ट्रिय आय तथा उत्पादन, राष्ट्रिय आयको गणना, राष्ट्रिय उत्पादनमा विभिन्न क्षेत्रको योगदान

३. उत्पादन, उत्पादकत्व तथा प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता अभिबृद्धि

४. सरकारी राजश्व परिचालन एवं संकलन तथा खर्च, आन्तरिक तथा बाह्य ऋण र यसको उपयोगको स्थिति

५. योजनाबद्ध आर्थिक विकासका प्रयास, चुनौती, प्रभावकारिता र उपलब्धी

६. सोह्रौं योजना (२०८१/८२-२०८५/८६) को सोच, उद्देश्य, रणनीति र लक्ष्य

७. बजेटको अर्थ, बजेट निर्माण प्रकृया र बजेट कार्यान्वयनको अवस्था

८. मौद्रिक तथा वित्त नीति र दुवै बीच अन्तरसम्बन्ध

९. नेपालले अतिकम विकसित मुलुकबाट स्तरोन्नति (विकाशील) हुन चालेका कदम र आवश्यक पुर्वाधारहरु

१०. मुद्रास्फिति, व्यापार चक्र, वैदेशिक व्यापार र भुक्तानी सन्तुलन

११. दीगो आर्थिक विकासको अर्थ र यसको लागि भएका प्रयास र प्रभावकारिता

१२. नेपालको अर्थतन्त्रमा नवीनतम प्रवृत्ति (Recent Trends)

१३. ग्रामीण अर्थतन्त्रको संरचना, ग्रामीण क्षेत्रको विकासमा श्रोत साधनको पहुँच, उपयोग र प्रभावकारिताको अवस्था

१४. लैङ्गिक समानता, सामाजिक न्याय तथा समावेशी समाज

१५. नेपालको आर्थिक विकासमा अन्तर्राष्ट्रिय मुद्राकोष (IMF), विश्व बैंक (World Bank) र एशियाली विकास बैंक (ADB) को योगदान र तिनीहरुसंगको सम्बन्ध ।

ग्रामीण विकास लघुवित्तीय संस्था लि.

मुख्य प्रवन्धक (अधिकृत दशौं तह, प्रशासन सेवा)

आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीयपत्र : व्यवस्थापन , बैकिङ्ग तथा समस्याको पहिचान र समाधान पूर्णाङ्क : १००

समय : ३ घण्टा

यस पत्रमा समूह "क" बाट निम्नलिखित विषयहरुमध्येबाट १० प्रश्नहरु सोधिनेछन् । जसमध्ये ८ प्रश्नहरुको उत्तर दिनुपर्नेछ । सबै प्रश्न समान अङ्कका हुनेछन् । (८×१०=८०)

समूह"क" व्यवस्थापन र बैकिंग: ८० अङ्क

१. व्यवस्थापनका अवधारणा र आधारभूत सिद्धान्तहरु :

- उद्देश्य निर्धारण
- योजना तर्जुमा,
- संगठनात्मक स्वरुपको निर्माण
- योजना कार्यान्वयनका जटिलता
- नेतृत्व, उत्प्रेरणा, निर्णय प्रकृया र सहभागिता
- संचार व्यवस्थापन
- परिवर्तन व्यवस्थापन
- व्यवस्थापन परीक्षण
- नियन्त्रण विधि
- तनाव तथा द्वन्द व्यवस्थापन
- संस्थागत सुशासन
- सेवाको गुणस्तर व्यवस्थापन र व्यवस्थापनका चुनौतीहरु

२. जनशक्ति व्यवस्थापनका आधारभूत सिद्धान्तहरु :

- जनशक्ति योजना र परिचालन
- कार्य विश्लेषण

- उत्प्रेरणा र उत्पादकत्व अभिवृद्धिका विधि
- सहभागिता र दक्षता वृद्धि
- कर्मचारी सम्बन्ध र संचार सीप
- जनशक्ति व्यवस्थापनका चुनौतीहरु
- जनशक्ति विकासका क्षेत्रमा भएका विद्यमान विकास र प्रयासहरु

३. बैंकिङ्ग

- नेपालमा बैंक तथा वित्तीय प्रणालीको संरचना र विकास, विद्यमान समस्या तथा चुनौती
- बैंक तथा वित्तीय संस्थाले श्रोत संकलन, परिचालन र पुँजी निर्माणमा खेल्ने भूमिका
- लघुवित्तले आय असमानता, गरिवी र बेरोजगारी न्यूनीकरणमा पुऱ्याएको योगदान
- नेपालमा लघुवित्तको वर्तमान अवस्था, सम्भावना, चुनौती र समस्या समाधानका उपायहरु
- लघुवित्तमा संस्थागत सुशासनको अवस्था, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली, जोखिमको अवस्था तथा पहिचान र नियन्त्रण गर्न अपनाउनुपर्ने रणनीतिहरु
- ग्रामीण विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था लि. को वर्तमान अवस्था, चुनौती, समस्या, सवल र दुर्वल पक्षहरु
- लघुवित्त क्षेत्रमा दोहोरोपना (Duplication) तथा बहु-बैंकिङ्ग (Multiple Financing) को अस्वस्थ अभ्यास र यसको प्रभाव
- ग्रामीण विकास लघुवित्त वित्तीय संस्थामा दोहोरोपना (Duplication) तथा बहुबैंकिङ्ग (Multiple Financing) ले पारेको प्रभाव निराकरणका प्रभावकारी उपायहरु
- ग्रामीण विकास लघुवित्तमा सदस्य र ऋणी बृद्धि, निष्कृय केन्द्र संचालन गर्न, निष्कृय कर्जा असुल गरी NPL घटाउन, असल ग्राहक छनौट गरी व्यवसाय बृद्धि गर्न अपनाउनुपर्ने उपाय तथा रणनीति र आवश्यक्ता
- ग्रामीण लघुवित्त संस्थामा वचत संकलन तथा वचत परिचालनको आवश्यक्ता र महत्व
- बजार अनुसन्धान, बजारीकरणको अर्थ, महत्व एवं उपायहरु, उपयुक्त बचत तथा कर्जाका उपकरण विकास (Product Development) र ग्राहक छनौट, परियोजना तथा धितो सुरक्षण मूल्यांकन तथा विश्लेषण पद्धति

४. वित्तीय तथा गैर वित्तय विश्लेषण

- वित्तीय अनुपात विश्लेषण

- बासलात तथा नाफा नोक्सान
- नगद प्रवाह विश्लेषण
- अन्य वित्तीय उपकरणहरुको विश्लेषण

५. ग्राहक संरक्षण, वित्तीय साक्षरता र संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व आवश्यक्ता र महत्व

६. ग्रामीण विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था लि. को उद्देश्य, वर्तमान संगठनात्मक संरचना, सञ्चालन व्यवस्था, सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरु, उत्पादकत्व वृद्धिको संभावना, विद्यमान समस्या, चुनौतीहरु र सुधारको लागि अपनाउनुपर्ने तात्कालिन र दीर्घकालिन रणनीतिहरु

७. ग्रामीण विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था लि को कर्मचारी सेवा, विनियमावली, २०८०, आर्थिक प्रशासन विनियमावली २०७२, कर्जा निर्देशिका,२०७१, कर्जा अपलेखन विनियमावली, २०७१, बचत परिचालन निर्देशिका, २०७१ तथा अन्य प्रचलित निर्देशिका र कार्यविधिहरुको बारे जानकारी

८. नेपाल राष्ट्र बैंकबाट "घ" वर्गका लघुवित्त वित्तीय संस्थाका लागि जारि गरिएका परिपत्रहरु तथा एकिकृत निर्देशन, २०७९ सम्बन्धी जानकारी

९. नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन २०५८, बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३, बैंकिङ्ग कसूर तथा सजाय ऐन, २०६४, सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउण्डरिङ्ग) ऐन,२०६४, कम्पनी ऐन, २०६३, विद्युतीय (इलेक्ट्रोनिक) कारोवार सम्बन्धी ऐन, २०६३, श्रम ऐन, २०७४, ट्रेड युनियन ऐन २०४९, बोनस ऐन, २०३० र सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३

समूह "ख" समस्याको पहिचान र समाधान : २० अङ्क

यस समूह अन्तर्गत आर्थिक/लघुवित्त नीति तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी समस्याको तथ्यगत विवरण दिइनेछ । उक्त समस्याको मुख्य मुख्य बुँदाहरुको विश्लेषण गर्दै सम्भावित विकल्पहरुको समेत मूल्यांकन गरी समाधानका उपयुक्त उपायहरु सहितको सुझाव दिनुपर्नेछ ।